

STØVLUS

Støvlusene kaldes også for bark- eller boglus, men de har intet med de egentlige lus at gøre. Det er små, 1-2 mm lange, blødhudede insekter med et relativt stort, fremadvælvet hoved. De er oftest grålige eller brunlige.

Foto: SSL

Støvlus, naturlig størrelse 1-2 mm.

Langt de fleste arter findes udendørs. Det er på dem, betegnelsen barklus passer; de lever nemlig ofte på træer, men man kan også finde dem på mure, sten og plankeværker. De fleste barklus har vinger, mens de arter, man støder på inden døre, er vingeløse eller højst udstyret med ganske små vinger, der kun kan bruges til en "hoppende" flugt, der kan minde om loppers spring.

Biologi

Støvlus hører til de insekter, der har en såkaldt ufuldstændig forvandling, dvs. at udviklingen fra æg til kønsmodenhed går over en række nymfestadier, der stort set ligner det voksne stadium, bortset fra størrelsen og den mere blege farve.

Æggene lægges hyppigt under et spind, og ungerne holder normalt til i nærheden af dette og søger ly her blandt andet under hudskifterne. Hos en del af arterne er udviklingen parthenogenetisk, dvs. at hanner ikke forekommer, således at æggene udvikles uden befrugtning.

Formeringen foregår året rundt, hvor der er passende varmt og fugtigt, mens overvintringen i uopvarmede lokaler sker som æg. Udviklingen fuldendes under gunstige betingelser i løbet af ca. en måned, og da hver hun kan lægge et par hundrede æg, er det klart, at de undertiden kan optræde i store mængder.

De fleste støvlus foretrækker fugtige, mørke steder, og de er derfor mest almindelige i kælderrum, på lofter og ved fugtige ydervægge. Dette hænger dels sammen med, at de ikke tåler udtørring, dels at de også i stor udstrækning lever af de skimmelsvampe, som under de fugtige forhold kan trives på vægge og i møbler, i papir og madrasser samt ikke mindst i hø og halm. Huse med centralvarme vil om vinteren oftest blive for tørre til, at dyrene kan overleve, så her ses støvlusene især i sommerhalvåret. De kan være en plage i nybygninger i den første tid, inden murene er gennemtørre.

I køkkener findes de navnlig i stivelsesholdige varer, mel, gryn, osv., og de kan være generende på mel- og koloniallagre. Den reelle skade, støvlusene forårsager, er næsten altid ringe; normalt sidder de kun i folder i emballagen eller oven på selve varen. Det er deres blotte tilstedeværelse, der giver anledning til irritation.

De er ikke sundhedsfarlige, og de angriber aldrig mennesker trods navnet. Af mere specielle tilfælde kan nævnes, at støvlus undertiden optræder i stort antal i herbarier, hvor det især er skimmel på de tørrede planter, de lever af, samt i insektsamlinger, idet de også i nogen grad kan leve af dødt dyrisk materiale. Som navnet boglus antyder, kan de også findes i bøger og papirer, navnlig hvor disse opbevares noget fugtigt. Her lever de især af skimmel og limstoffer.

Bekæmpelse

Som det fremgår af ovenstående, er det vigtigt, at man sørger for at nedsætte fugtigheden ved ventilation og gennemvarmning, isolation af kolde og derfor fugtige vægge, affugtning af rumluften ved hjælp af kondensstørre-aggregater og lignende foranstaltninger. Det er også den eneste måde, disse dyr varigt kan bekæmpes på, for de er meget almindelige

og praktisk talt allestedsnærværende, så de vil hurtigt dukke op igen, hvis forholdene er gunstige for dem.

Insektmidler beregnet til bekæmpelse af flyvende insekter kan afhjælpe et akut problem, men er ikke nogen løsning på længere sigt. Vær opmærksom på, at nogle insektmidler ikke må anvendes på steder, hvor der opbevares eller forarbejdes fødevarer.

Behandling af klamme vægge med et mug- og skimmeldræbende middel kan undertiden give resultat, men på længere sigt er det nødvendigt, at fugten fjernes.

Er der tale om støvlus i madvarer, kan vi henvise til vor vejledning om skadedyr i fødevarer i køkkenet.